

### กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง พระราชดำริและพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวกับการธำรงรักษา พัฒนา และถ่ายทอดความรู้ ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณผู้มีอุปการะคุณดังต่อไปนี้

ผู้ให้แรงบันดาลใจ ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและพระปรีชาญาณในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหามงกุฎฯ พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ผู้ให้โอกาส ทุนสนับสนุนการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชสวนดุสิต และทุนอุดหนุนงานวิจัยทุน ๙๐ ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช

ผู้ให้ชีวิต นายไพศาล มีผลกิจ บิดา นางทองพูล มีผลกิจ ย่า และนางสาวประจวบ ไวยโชติกา ป้าผู้เลี้ยงดูมาเป็นอย่างดี

ผู้ให้ความรู้ คณะอาจารย์แห่งภาควิชานโยบายและความเป็นผู้นำทางการศึกษา สาขาวิชาพัฒนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รศ.ดร.กรรณิการ์ สัจกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อ.ดร.เฟื่องอรุณ ปรีดีติลลิก อาจารย์ที่ปรึกษานิสิต และ อ.ดร.หทัยรัตน์ ทับพร อาจารย์ที่ให้กำลังใจมาโดยตลอด

ผู้ให้ความรู้ด้วยเอื้อใจ รศ.ดร. ชุติพร วิรุณหะ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่เข้มข้นด้วยวิชาการ ดุจมารดาทางการศึกษา ศ.อนันต์ชัย เลหาพะพันธุ์ ท่านอาจารย์ผู้ใหญ่ที่เอื้อเอ็นดูมาสม่ำเสมอ พลตรี ม.ร.ว.ศุภวัฑฒย์ เกษมศรี ท่านอาจารย์ผู้เมตตาปราณีตลอดมา อ.ดร.ดวงกมล อัครวมาศ พี่และเพื่อนร่วมงานที่แสนจะดีมาก

ผู้ให้ทุนทรัพย์เกื้อกูล ผศ.เสาวณีย์ รอดเรืองศรี อ.ดร.นิภา วธาวณิชกุล คุณชนิดา เรียงสุวรรณ คุณวรรณิ และคุณวรพรรณ ไทใหญ่เพชร คุณพยุง อัครวมาศ อ.ลัดดาวัลย์ ปัจจิวิโรจน์ คุณสุนีย์ ล้อประเสริฐ คุณณัฐวุฒิ และคุณมณฑิชา มีผลกิจ และคุณวันวิสา ลมพัทยา ตลอดทั้งญาติสนิทจากสกุลมีผลกิจและไวยโชติกา ณ ต.บ้านโพธิ์ อ.บางปะอิน จ.พระนครศรีอยุธยาทุกท่านที่ก่อให้เกิด

ผู้ให้ความหวังใจ คุณรจนา มีผลกิจ ผศ.นงรัตน์ พยัครษ์คร ผศ.ดร.กาญจนา ขาดิตระกูล อ.ภารดี สุขเกษม อ.ดร.คันสนีย์ จันทร์อานภาพ และอ.สิริมา เชียงเขาวัว ตลอดทั้งญาติสนิทมิตรสหายทุกท่านที่เคยปะทะปฏิสัมพันธ์ด้วยความหวังใจต่อกัน

และ ผู้ที่จะรักถึงเสมอ คือ “แม่” นางพานิช มีผลกิจ ตลอดไป